

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 30 grudnia 2024 r.

KN-V.431.52.2024

Rada Gminy Chodzież

ul. Notecka 28

64-800 Chodzież

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne.

Zakres kontroli (w tym: podstawa prawna, okres objęty kontrolą)	Przedmiotem kontroli była ocena prawidłowości organizacji przyjmowania i załatwiania skarg i wniosków kierowanych do Rady Gminy Chodzież. Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 258 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego ¹ , zwanej dalej „Kpa”, w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej ² oraz § 2 zarządzenia Nr 152/17 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 11 kwietnia 2017 r. w sprawie trybu i sposobu kontroli prowadzonych przez wojewodę. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2022 r. do 20 listopada 2024 r., tj. do dnia zakończenia czynności kontrolnych.
Nazwa jednostki kontrolowanej	Urząd Gminy Chodzież, ul. Notecka 28, 64-800 Chodzież, zwany dalej „Urzędem” – Rada Gminy Chodzież.
Kontrolerzy	Joanna Nowak – inspektor wojewódzki z Wydziału Kontroli Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, upoważnienie Wojewody Wielkopolskiego nr 331/24 z dnia 4 listopada 2024 r. Remigiusz Stebelański – specjalista z Wydziału Kontroli Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, upoważnienie Wojewody Wielkopolskiego nr 331/24 z dnia 4 listopada 2024 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	Kontrolę przeprowadzono w dniach od 7 do 20 listopada 2024 r.

(akta kontroli: str. 1-5)

Na podstawie art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

II. Ocena kontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Wojewoda Wielkopolski ocenia negatywnie organizację przyjmowania i załatwiania skarg i wniosków kierowanych do Rady Gminy Chodzież.

Podstawą do sformułowania ww. oceny było:

- nieumieszczenie w siedzibie Urzędu informacji wskazującej komórkę organizacyjną lub wyznaczonych pracowników przyjmujących oraz rozpatrujących skargi i wnioski kierowane do Rady Gminy Chodzież, co było wymagane § 3 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków³, zwanego dalej „Rozporządzeniem”,
- nieoznaczenie skarg, które wpłynęły do Rady Gminy Chodzież w okresie objętym kontrolą, tj. trzech skarg, odpowiednim symbolem klasyfikacyjnym, zgodnie z Jednolitym Rzeczym Wykazem Akt, stanowiącym załącznik nr 2 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 572.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

³ Dz. U. z 2002 r. Nr 5, poz. 46.

wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych⁴,

- nieterminowe załatwienie dwóch skarg, co było niezgodne z art. 237 § 1 Kpa i art. 36 § 1 Kpa w związku z art. 237 § 4 Kpa,
- niezłatwienie jednej skargi (do dnia zakończenia czynności kontrolnych, tj. 20 listopada 2024 r.), co było niezgodne z art. 229 pkt 3 Kpa oraz art. 237 § 1 Kpa i art. 36 § 1 Kpa w związku z art. 237 § 4 Kpa,
- niezawarcie w dwóch zawiadomieniach o odmownym załatwieniu skarg elementów wymaganych art. 238 § 1 Kpa.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego.

Rada Gminy Chodzież, w okresie objętym kontrolą, stosownie do treści art. 18b ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁵, powołała Komisję Skarg, Wniosków i Petycji⁶. W jej skład wchodził radni, z wyjątkiem radnych pełniących funkcje przewodniczącego i wiceprzewodniczących Rady Gminy Chodzież.

Organizacja wewnętrzna oraz tryb pracy Rady Gminy oraz zasady i tryb działania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji określone zostały w Statucie Gminy Chodzież⁷. W Statucie Gminy zawarto również zapis, iż: „obsługę Rady i jej organów zapewnia pracownik wyznaczony przez Wójta”. Zgodnie z § 33 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Chodzież⁸ oraz zakresem obowiązków inspektora ds. organów gminy, zdrowia i gospodarki komunalnej⁹ do zadań stanowiska pracy ds. organów gminy, zdrowia i gospodarki komunalnej w zakresie obsługi Rady Gminy Chodzież należało m.in. współdziałanie z pracownikami Urzędu w sprawach załatwiania listów, wniosków, postulatów i skarg obywateli kierowanych do Przewodniczącego oraz prowadzenie spisu spraw, rejestrów uchwał Rady, wniosków Komisji, wniosków i interpelacji Radnych, kompletowanie akt objętych zakresem czynności zgodnie z rzeczowym wykazem akt. Natomiast zgodnie z § 6 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Chodzież do zadań Urzędu należało m.in. zapewnienie organom Gminy możliwości przyjmowania, rozpatrywania oraz załatwiania skarg i wniosków.

W wyniku przeprowadzonych 8 listopada 2024 r. oględzin umieszczenia w siedzibie Urzędu informacji dotyczących organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków kierowanych do Rady Gminy Chodzież, ustalono, że na drzwiach wejściowych do Sali Narad, znajdującej się na drugim piętrze budynku, wywieszona została informacja o treści: „Przewodniczący Rady Gminy Chodzież przyjmuje interesantów w sprawach skarg i wniosków w poniedziałki w godz. 8.00-10.00 oraz 14.00-16.00”.

W okresie objętym kontrolą prowadzony był, zgodnie z wyjaśnieniami Przewodniczącej Rady Gminy Chodzież, przez inspektora ds. organów gminy, zdrowia i gospodarki komunalnej, rejestr skarg i wniosków kierowanych do Rady Gminy Chodzież, w którym zaewidencjonowano trzy skargi, w tym dwie skargi w 2022 r. oraz jedną skargę w 2023 r.

(akta kontroli: str. 6-92, 123-131)

⁴ Dz. U. z 2011 r. Nr 14, poz. 67 ze zm.

⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.

⁶ Uchwałą nr II/5/2018 Rady Gminy Chodzież z dnia 7 grudnia 2018 r. w sprawie powołania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, zmienioną Uchwałą III/16/2018 Rady Gminy Chodzież z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie zmiany uchwały nr II/5/2018 Rady Gminy w Chodzieży z dnia 7 grudnia 2018 r. w sprawie powołania komisji Skarg, Wniosków i Petycji, a następnie Uchwałą nr II/5/2024 Rady Gminy Chodzież z dnia 24 maja 2024 r. w sprawie powołania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Chodzież kadencji 2024-2029.

⁷ Obwieszczenie Rady Gminy Chodzież z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Chodzież, tj. uchwały Nr IV/38/12 Rady Gminy Chodzież z 20 kwietnia 2012 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Chodzież z uwzględnieniem zmian wprowadzonych uchwałą Nr L/396/2018 Rady Gminy Chodzież z 12 października 2018 r. w sprawie zmiany statutu.

⁸ Nadanego Zarządzeniem Wewnętrznym 95/2021 Wójta Gminy Chodzież z dnia 28 października 2021 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Chodzież.

⁹ Obowiązującym od 6 grudnia 2021 r.

IV. Stwierdzone nieprawidłowości.

1. W siedzibie Urzędu nie umieszczono informacji wskazującej komórkę organizacyjną lub wyznaczonych pracowników przyjmujących oraz rozpatrujących skargi i wnioski kierowane do Rady Gminy Chodzież, co było wymagane § 3 ust. 2 Rozporządzenia, według którego w siedzibie danej jednostki organizacyjnej, w widocznym miejscu, umieszcza się informację wskazującą komórkę organizacyjną lub wyznaczonych pracowników przyjmujących oraz rozpatrujących skargi i wnioski.

(akta kontroli: str. 123-125, 128)

Przewodnicząca Rady Gminy Chodzież w złożonych wyjaśnieniach podała, że: „w siedzibie Urzędu Gminy Chodzież umieszczona została informacja, że Przewodniczący Rady Gminy Chodzież przyjmuje interesantów w sprawach skarg i wniosków w określonym terminie i godzinach”, przyznając jednocześnie, że: „w treści informacji nie został zawarty wymóg wyznaczenia pracownika przyjmującego i rozpatrującego skargi i wnioski skierowane do Rady Gminy Chodzież”. Przewodnicząca Rady Gminy Chodzież wskazała, że: „informacja dot. przyjmowania i koordynowania rozpatrywania skarg i wniosków kierowanych do Rady Gminy Chodzież zostanie uzupełniona”.

(akta kontroli: str. 128-131)

2. W okresie objętym kontrolą skargi, które wpłynęły do załatwienia do Rady Gminy Chodzież, tj. trzy skargi¹⁰, nie zostały oznaczone odpowiednim symbolem klasyfikacyjnym. Działanie to było niezgodne z Jednolitym Rzeczowym Wykazem Akt, stanowiącym załącznik nr 2 do rozporządzenia w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych, który określa, że skargi i wnioski załatwiane bezpośrednio oznacza się symbolem klasyfikacyjnym 1510, natomiast skargi i wnioski przekazane do załatwienia według właściwości powinny być oznaczone symbolem klasyfikacyjnym 1511.

(akta kontroli: str. 90-122)

Przewodnicząca Rady Gminy Chodzież w złożonych wyjaśnieniach podała, że skarga z 18 listopada 2022 r., znak sprawy OGZ.0004.18.2022, została błędnie oznaczona przez pracownika pod hasłem Przewodniczący Rady Gminy, natomiast skargi z 16 grudnia 2022 r. oraz 6 lipca 2023 r. nie zostały oznaczone na pismach przewodnich, skargi zostały ujęte w spisie spraw.

(akta kontroli: str. 132-135)

Przedstawione w złożonych wyjaśnieniach argumenty nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ z Jednolitego Rzeczowego Wykazu Akt, stanowiącego załącznik nr 2 do rozporządzenia w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych jednoznacznie wynika, że skargi i wnioski załatwiane bezpośrednio należy oznaczać symbolem klasyfikacyjnym 1510, natomiast skargi i wnioski przekazane do załatwienia według właściwości powinny być oznaczone symbolem klasyfikacyjnym 1511.

3. W okresie objętym kontrolą, Rada Gminy Chodzież załatwiła dwie skargi¹¹, w tym jedną skargę 18 dni, a drugą 15 dni, po upływie miesięcznego terminu przewidzianego na ich załatwienie. Działanie to było niezgodne z art. 237 § 1 Kpa i art. 36 § 1 Kpa w związku z art. 237 § 4 Kpa, w myśl których organ właściwy do załatwienia skargi powinien załatwić skargę bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu miesiąca, natomiast o każdym przypadku niez załatwienia sprawy w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany

¹⁰ Z 18 listopada 2022 r., 16 grudnia 2022 r. oraz 6 lipca 2023 r.

¹¹ Z 18 listopada 2022 r. oraz 16 grudnia 2022 r.

zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia.

(akta kontroli: str. 90-114)

Przewodnicząca Rady Gminy Chodzież w złożonych wyjaśnieniach podała, że skargi z 18 listopada 2022 r. oraz 16 grudnia 2022 r. „zostały rozpatrzone po terminie z uwagi na fakt zwoływania posiedzeń rady zgodnie z planem pracy rady”.

(akta kontroli: str. 132-135)

Przytoczone w złożonych wyjaśnieniach argumenty nie zasługują na uwzględnienie, gdyż w art. 237 § 1 Kpa i art. 36 § 1 Kpa w związku z art. 237 § 4 Kpa jednoznacznie wskazano, że organ właściwy do załatwienia skargi powinien załatwić skargę bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu miesiąca, natomiast o każdym przypadku niezakończona sprawa w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia.

4. Rada Gminy Chodzież nie załatwiła do dnia zakończenia czynności kontrolnych, tj. do 20 listopada 2024 r., jednej skargi¹², pomimo upływu 503 dni od daty wpływu do Rady Gminy. Działanie to było niezgodne z art. 229 pkt 3 Kpa oraz art. 237 § 1 Kpa i art. 36 § 1 Kpa w związku z art. 237 § 4 Kpa, w myśl których do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności wójta organem właściwym jest rada gminy, która powinna załatwić skargę bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu miesiąca, natomiast o każdym przypadku niezakończona sprawa w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia.

(akta kontroli: str. 90-92, 115-122)

Przewodnicząca Rady Gminy Chodzież w złożonych wyjaśnieniach podała, że: „pismo [...] przesłane drogą elektroniczną zostało potraktowane jako wniosek, który został przedstawiony komisji skarg, wniosków i petycji. Po rozpatrzeniu wniosku przez komisję odpowiedzi udzieliła Sekretarz [...]. W związku z brakiem dalszej korespondencji sprawę uważano za załatwioną”.

(akta kontroli: str. 132-135)

Podane w złożonych wyjaśnieniach argumenty nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ wiadomość e-mailowa dotycząca wykonania drogi, której naprawę zleciła Gmina, przesłana do Wójta Gminy Chodzież, została przekazana do załatwienia Radzie Gminy Chodzież i zaewidencjonowana w rejestrze skarg i wniosków kierowanych do Rady Gminy Chodzież jako skarga na wykonanie remontu drogi w [...]. Z treści przesłanej wiadomości e-mailowej wynika, że stanowi ona skargę w rozumieniu art. 227 Kpa wskazującego, że przedmiotem skargi może być w szczególności zaniedbanie lub nienależyte wykonywanie zadań przez właściwe organy albo przez ich pracowników, naruszenie praworządności lub interesów skarżących, a także przewlekłe lub biurokratyczne załatwianie spraw. Natomiast zgodnie z art. 229 pkt 3 Kpa oraz art. 237 § 1 Kpa i art. 36 § 1 Kpa w związku z art. 237 § 4 Kpa do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności wójta organem właściwym jest rada gminy, która powinna załatwić skargę bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu miesiąca, a w przypadku niezakończona sprawa w terminie obowiązana jest zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia. W odpowiedzi przesłanej skarżącemu w formie wiadomości e-mailowej, Sekretarz Gminy wskazała, że Komisja Skarg, Wniosków i Petycji w toku prowadzonego postępowania „nie wypracowała stanowiska” w przedmiotowej sprawie. Zatem brak jest podstaw, aby uznać sprawę za załatwioną.

¹² Z 6 lipca 2023 r.

5. W okresie objętym kontrolą, w dwóch zawiadomieniach o odmownym załatwieniu skarg¹³ nie zostały zawarte wszystkie elementy wymagane art. 238 § 1 Kpa, tj. w dwóch przypadkach zawiadomienia o odmownym załatwieniu skarg nie zawierały pouczenia o treści art. 239 Kpa, a w jednym przypadku w zawiadomieniu o odmownym załatwieniu skargi nie zostało zawarte uzasadnienie prawne. Działanie to było niezgodne z art. 238 § 1 Kpa, który jednoznacznie wskazuje, że zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi powinno zawierać: oznaczenie organu, od którego pochodzi, wskazanie, w jaki sposób skarga została załatwiona oraz podpis z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego osoby upoważnionej do załatwienia skargi. Zawiadomienie o odmownym załatwieniu skargi powinno zawierać ponadto uzasadnienie faktyczne i prawne, a także pouczenie o treści art. 239 Kpa.

(akta kontroli: str. 95-114)

Przewodnicząca Rady Gminy Chodzież w złożonych wyjaśnieniach przyznała, że niezawarcie w zawiadomieniu o odmownym załatwieniu skargi w przypadku dwóch skarg pouczenia o treści art. 239 Kpa, a w przypadku jednej skargi uzasadnienia prawnego wynikało z błędu pracownika.

(akta kontroli: str. 132-138)

V. Zalecenia i wnioski.

Biorąc pod uwagę ustalenia zawarte w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym wnoszę o:

1. Umieszczenie w siedzibie Urzędu, w widocznym miejscu, informacji wskazującej komórkę organizacyjną lub wyznaczonych pracowników przyjmujących oraz rozpatrujących skargi i wnioski kierowane do Rady Gminy Chodzież, zgodnie z § 3 ust. 2 Rozporządzenia.
2. Oznaczanie skarg i wniosków kierowanych do Rady Gminy Chodzież odpowiednim symbolem klasyfikacyjnym, zgodnie z Jednolitym Rzeczowym Wykazem Akt, stanowiącym załącznik nr 2 do rozporządzenia w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych, tj. skarg i wniosków załatwianych bezpośrednio – symbolem klasyfikacyjnym 1510, natomiast skarg i wniosków przekazanych do załatwienia według właściwości – symbolem klasyfikacyjnym 1511.
3. Terminowe załatwianie skarg, zgodnie z art. 237 § 1 Kpa i art. 36 § 1 Kpa w związku z art. 237 § 4 Kpa.
4. Załatwienie skargi z 6 lipca 2023 r., która nie została załatwiona do dnia zakończenia czynności kontrolnych, tj. 20 listopada 2024 r.
5. Zawieranie w zawiadomieniach o załatwieniu skargi wszystkich elementów wymaganych art. 238 § 1 Kpa.

VI. Pozostałe informacje.

Informację o sposobie wykonania powyższych zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, proszę przekazać w terminie 30 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Wojewoda Wielkopolski

Agata Sobczyk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

¹³ Z 18 listopada 2022 r. oraz 16 grudnia 2022 r.